

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

10. marts 2021 *

[Tekst berigtiget ved kendelse af 13. april 2021]

»Præjudiciel forelæggelse – præjudiciel hasteprocedure – retligt samarbejde i straffesager – europæisk arrestordre – rammeafgørelse 2002/584/RIA – artikel 8, stk. 1, litra c) – europæisk arrestordre udstedt af anklagemyndigheden i en medlemsstat med henblik på strafforfølgning på grundlag af en frihedsberøvende foranstaltning truffet af samme myndighed – ingen domstolskontrol før overgivelse af den eftersøgte – følger – effektiv domstolsbeskyttelse – artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder«

I sag C-648/20 PPU,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Westminster Magistrates' Court (domstolen i straffesager af mindre alvorlig karakter i Westminster, Det Forenede Kongerige) ved afgørelse af 26. november 2020, indgået til Domstolen den 1. december 2020, i sagen om fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre udstedt mod

PI,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, J.-C. Bonichot, Domstolens vicepræsident, R. Silva de Lapuerta, og dommerne L. Bay Larsen, C. Toader (refererende dommer) og N. Jääskinen,

generaladvokat: J. Richard de la Tour,

justitssekretær: C. Strömholm,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 27. januar 2021,

efter at der er afgivet indlæg af:

- PI ved H. Malcolm, QC, og barrister J. Kern på vegne af solicitor S. Bisnauthsing,
- den bulgarske regering ved L. Zaharieva og T. Tsingileva, som befuldmægtigede,
- Europa-Kommissionen ved M. Wilderspin og S. Grünheid, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 11. februar 2021,

* Processprog: engelsk.

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 8, stk. 1, litra c), i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne (EFT 2002, L 190, s. 1), som ændret ved Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA af 26. februar 2009 (EUT 2009, L 81, s. 24) (herefter »rammeafgørelse 2002/584«), sammenholdt med artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«).
- 2 Denne anmodning er fremsat i forbindelse med fuldbyrdelsen i Det Forenede Kongerige af en europæisk arrestordre udstedt af rayonna prokuratura Svichtov (den regionale anklagemyndighed i Svichtov, Bulgarien) med henblik på strafforfølgning af PI.

Retsforskrifter

EU-retten

- 3 Femte, sjette, tiende og tolvte betragtning til rammeafgørelse 2002/584 har følgende ordlyd:
 - »(5) Den Europæiske Unions erklærede mål at blive et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed har skabt et ønske om at afskaffe udlevering mellem medlemsstaterne og indføre en ordning for overgivelse mellem judicielle myndigheder. Endvidere vil indførelsen af en ny forenklet ordning for overgivelse af dømte eller mistænkte personer med henblik på straffuldbyrdelse eller retsforfølgning gøre det muligt at mindske den kompleksitet og den risiko for forsinkelser, der er en følge af de nuværende udleveringsprocedurer. De traditionelle samarbejdsrelationer, som hidtil har bestået mellem medlemsstaterne, bør erstattes med en ordning med fri bevægelighed for afgørelser på det strafferetlige område, både afgørelser før domsafsigelsen og endelige afgørelser, i et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed.
 - (6) Den europæiske arrestordre, som denne rammeafgørelse omhandler, er den første udmøntning på det strafferetlige område af princippet om gensidig anerkendelse, som Det Europæiske Råd har udråbt til en »hjørnesten« i det retlige samarbejde.
- [...]
- (10) Ordningen med den europæiske arrestordre er baseret på en høj grad af tillid mellem medlemsstaterne. Anvendelsen af den kan kun suspenderes i tilfælde af, at en medlemsstat groft og vedvarende overtræder de principper, der er fastlagt i artikel 6, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Union, hvilket skal fastslås af Rådet i henhold til samme traktats artikel 7, stk. 1, med de følger, der er fastsat i stk. 2 i samme artikel.
- [...]
- (12) Denne rammeafgørelse respekterer de grundlæggende rettigheder og principper, som er anerkendt i artikel 6 i traktaten om Den Europæiske Union, og som afspejles i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder [...], navnlig kapitel VI. [...]

- 4 Rammeafgørelsens artikel 1 med overskriften »Definition af og pligten til at fuldbyrde en europæisk arrestordre« foreskriver:

»1. Den europæiske arrestordre er en retsafgørelse truffet af en medlemsstat med det formål, at en anden medlemsstat anholder og overgiver en eftersøgt person med henblik på strafforfølgning eller fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning.

2. Medlemsstaterne fuldbyrder enhver europæisk arrestordre på grundlag af princippet om gensidig anerkendelse og i overensstemmelse med bestemmelserne i denne rammeafgørelse.

3. Denne rammeafgørelse indebærer ikke nogen ændring af pligten til at respektere de grundlæggende rettigheder og grundlæggende retsprincipper, således som de er defineret i artikel 6 i traktaten om Den Europæiske Union.«

- 5 I nævnte rammeafgørelsens artikel 2, der har overskriften »Anvendelsesområde for den europæiske arrestordre«, fastsættes følgende i stk. 1:

»En europæisk arrestordre kan udstedes for forhold, der efter den udstedende medlemsstats lovgivning kan straffes med frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning af en maksimal varighed på mindst tolv måneder eller, når der er idømt en straf eller pålagt en anden frihedsberøvende foranstaltning, for straffe af en varighed på mindst fire måneder.«

- 6 Samme rammeafgørelsens artikel 6 med overskriften »Fastlæggelse af kompetente judicielle myndigheder« har følgende ordlyd:

»1. Den udstedende judicielle myndighed er den judicielle myndighed i den udstedende medlemsstat, der i henhold til denne medlemsstats lovgivning er kompetent til at udstede en europæisk arrestordre.

2. Den fuldbyrdende judicielle myndighed er den judicielle myndighed i den fuldbyrdende medlemsstat, der i henhold til denne medlemsstats lovgivning er kompetent til at fuldbyrde en europæisk arrestordre.

3. Hver medlemsstat underretter Generalsekretariatet for Rådet om, hvilken judiciel myndighed der er kompetent efter dens nationale lovgivning.«

- 7 Artikel 8 i rammeafgørelse 2002/584 med overskriften »Den europæiske arrestordres indhold og form« foreskriver i stk. 1:

»Den europæiske arrestordre skal indeholde følgende oplysninger i overensstemmelse med formularen i bilaget:

[...]

- c) angivelse af, om der foreligger en eksigibel dom, en arrestordre eller en anden eksigibel afgørelse med samme retskraft, som er omfattet af artikel 1 og 2

[...]«

Det Forenede Kongeriges ret

- 8 Proceduren for fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre er reguleret i Extradition Act 2003 (udleveringsloven af 2003). Lovens første del definerer de områder, hvortil Det Forenede Kongerige kan foretage udlevering. Republikken Bulgarien er en del heraf. I henhold til nævnte lovs section 2(7) udsteder den udpegede centrale myndighed et certifikat, hvis den finder, at arrestordren er udstedt af en udstedende myndighed fra et af de nævnte områder.

Bulgarsk ret

ZEEZA

- 9 Zakon za ekstraditsiata i evropeiskata zapoved za arest (lov om udlevering og om den europæiske arrestordre, DV nr. 46 af 3.6.2005), i den affattelse, der finder anvendelse på tvisten i hovedsagen (herefter »ZEEZA«), gennemfører rammeafgørelse 2002/584 i bulgarsk ret. ZEEZA's artikel 37 indeholder bestemmelser om udstedelse af en europæisk arrestordre med omtrent samme ordlyd som rammeafgørelsens artikel 8.
- 10 I henhold til ZEEZA's artikel 56, stk. 1, nr. 1), har anklagemyndigheden i den indledende fase af straffesagen kompetence til at udstede en europæisk arrestordre mod den tiltalte.

NPK

- 11 I henhold til artikel 14, stk. 1, i Nakazatelno-protsesualen kodeks (strafferetsplejelov, DV nr. 86, af 28.10.2005), i den affattelse, der finder anvendelse på tvisten i hovedsagen (herefter »NPK«) træffer anklagemyndigheden sine afgørelser efter sin inderste overbevisning på grundlag af en objektiv, upartisk og fuldstændig undersøgelse af alle faktiske omstændigheder i sagen og under iagttagelse af loven.
- 12 Inden for rammerne af straffesagen er anklagemyndigheden den kompetente myndighed, som i henhold til NPK's artikel 46 rejser tiltale i straffesager, gennemfører undersøgelsen og udøver kontrol med dens lovlighed og dens korrekte forløb.
- 13 Varetægtsfængsling af en person, der er genstand for strafforfølgning, reguleres i den indledende fase af straffesagen af NPK's artikel 64.
- 14 Ifølge NPK's artikel 64, stk. 1, »træffer den kompetente ret i første instans på begæring af anklagemyndigheden afgørelse om varetægtsfængsling under den indledende procedure«.
- 15 I henhold til NPK's artikel 64, stk. 2, kan anklagemyndigheden udstede ordre om frihedsberøvelse af den tiltalte i højst 72 timer, for at den pågældende kan give møde for den ret, der har kompetence til i givet fald at træffe afgørelse om varetægtsfængsling.
- 16 NPK's artikel 64, stk. 3, bestemmer for sin del, at »retten, der sættes af én dommer, [...] omgående [behandler] sagen i offentligt retsmøde med deltagelse af anklagemyndigheden, den tiltalte og dennes advokat«.
- 17 I henhold til NPK's artikel 64, stk. 4, er retten desuden den myndighed, der har kompetence til at behandle begæringen om varetægtsfængsling og vurdere, om denne foranstaltning skal pålægges, vælge at pålægge en mildere foranstaltning eller generelt afslå at pålægge den tiltalte en bindende processuel tvangsforanstaltning.

Twisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

- 18 Den 28. januar 2020 udstedte den regionale anklagemyndighed i Svichtov en europæisk arrestordre med henblik på strafforfølgning af PI (herefter »den omhandlede europæiske arrestordre«).
- 19 Som det fremgår af de sagsakter, som Domstolen er i besiddelse af, er PI mistænkt for i byen Svichtov (Bulgarien) den 8. december 2019 at have begået tyveri af penge og smykker til en samlet værdi af 14 713,97 bulgarske leva (BGN) (ca. 7 500 EUR), der straffes med fængsel i mellem et og ti år.
- 20 Den omhandlede europæiske arrestordre knytter sig til en afgørelse truffet af samme anklagemyndighed den 12. december 2019, hvorved det blev anordnet, at PI skulle varetægtsfængsles i højst 72 timer.
- 21 PI blev således anholdt og varetægtsfængslet i Det Forenede Kongerige den 11. marts 2020 på grundlag af den omhandlede europæiske arrestordre.
- 22 PI har for den forelæggende ret, Westminster Magistrates Court (domstolen i straffesager af mindre alvorlig karakter i Westminster, Det Forenede Kongerige), anfægtet gyldigheden af den omhandlede europæiske arrestordre, idet PI har gjort gældende, at det bulgarske retssystem ikke opfylder kravene i rammeafgørelse 2002/584, som fortolket i Domstolens praksis, bl.a. dom af 27. maj 2019, OG og PI (Anklagemyndighederne i Lübeck og i Zwickau) (C-508/18 og C-82/19 PPU, EU:C:2019:456), og af 27. maj 2019, PF (Litauens øverste anklager) (C-509/18, EU:C:2019:457).
- 23 Det fremgår af anmodningen om præjudiciel afgørelse, at ifølge den regionale anklagemyndighed i Svichtov repræsenteres en person, der eftersøges ved en europæisk arrestordre, i henhold til bulgarsk ret af en advokat, således at vedkommendes interesser er fuldt ud beskyttet. For så vidt som afgørelsen om at udstede en sådan arrestordre er baseret på en afgørelse om varetægtsfængsling, som kræver, at den eftersøgte efter overgivelsen af vedkommende stilles for en domstol, der træffer afgørelse om den pågældendes frihedsberøvelse, er det bulgarske processuelle system i overensstemmelse med rammeafgørelse 2002/584, som fortolket i Domstolens praksis.
- 24 Ifølge den forelæggende ret kan hverken anklagemyndighedens afgørelse om varetægtsfængsling af den eftersøgte eller den europæiske arrestordre, der udstedes af samme myndighed i forlængelse af denne afgørelse, undergives domstolskontrol inden overgivelsen af den eftersøgte. Denne situation er således forskellig fra de processuelle systemer, der er kendt i andre medlemsstater, og som har givet anledning til Domstolens praksis på området.
- 25 Den forelæggende ret har vedlagt sin anmodning om præjudiciel afgørelse en attest udstedt af National Crime Agency (det nationale straffekontor, Det Forenede Kongerige) i overensstemmelse med section 2(7) i Extradition Act 2003 (udleveringsloven af 2003), der attesterer, at den omhandlede europæiske arrestordre er udstedt af en kompetent juridisk myndighed.
- 26 Den forelæggende ret er ikke desto mindre i tvivl om, hvorvidt den beskyttelse af rettigheder på to niveauer, som den eftersøgte har krav på, således som det kræves ifølge Domstolens praksis, navnlig i præmis 56 i dom af 1. juni 2016, Bob-Dogi (C-241/15, EU:C:2016:385), er sikret i forbindelse med den sag, som er indbragt for den, for så vidt som både den omhandlede europæiske arrestordre og den nationale arrestordre eller den retsafgørelse, der har samme retskraft som sidstnævnte, blev udstedt af den regionale anklagemyndighed i Svichtov – uden en bulgarsk domstols mellemkomst – før Det Forenede Kongeriges overgivelse af PI.

27 På denne baggrund har Westminster Magistrates' Court (domstolen i straffesager af mindre alvorlig karakter i Westminster) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»I tilfælde, hvor en eftersøgt person ønskes overgivet i forbindelse med retsforfølgning, og hvor både afgørelsen om at udstede en underliggende national arrestordre og afgørelsen om at udstede en europæisk arrestordre træffes af en offentlig anklager uden nogen medvirken af en domstol inden overgivelse, opnår en eftersøgt person da den beskyttelse på to niveauer, som er fastlagt af Domstolen i dom [af 1. juni 2016,] Bob-Dogi (C-241/15, [EU:C:2016:385]), såfremt:

- a) virkningen af den nationale arrestordre er begrænset til tilbageholdelse af [den eftersøgte] i højst 72 timer med henblik på at stille den pågældende for en domstol, og
- b) det ved overgivelse alene tilkommer denne domstol, henset til samtlige omstændigheder i sagen, at træffe afgørelse om løsladelse eller fortsat frihedsberøvelse?«

Hasteproceduren

28 Den forelæggende ret har anmodet om, at nærværende præjudicielle forelæggelse undergives den hasteprocedure, der er fastsat i artikel 107 i Domstolens procesreglement.

29 Det skal i denne henseende for det første bemærkes, at denne præjudicielle forelæggelse vedrører en fortolkning af rammeafgørelse 2002/584, der henhører under de områder, som er omhandlet i afsnit V i EUF-traktatens tredje del vedrørende et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Den kan følgelig undergives den præjudicielle hasteprocedure i henhold til artikel 23a i statuten for Den Europæiske Unions Domstol og artikel 107 i Domstolens procesreglement.

30 Hvad for det andet angår kriteriet om den hastende karakter følger det af Domstolens faste praksis, at der skal tages hensyn til den omstændighed, at den i hovedsagen omhandlede person på nuværende tidspunkt er frihedsberøvet, og at hans fortsatte frihedsberøvelse afhænger af løsningen af tvisten i hovedsagen (kendelse af 12.2.2019, RH, C-8/19 PPU, EU:C:2019:110, præmis 24 og den deri nævnte retspraksis).

31 I det foreliggende tilfælde blev PI, således som det fremgår af denne doms præmis 18-21, anholdt og varetægtsfængslet i Det Forenede Kongerige på grundlag af den omhandlede europæiske arrestordre.

32 Det følger heraf, at opretholdelsen af PI's varetægtsfængsling afhænger af Domstolens afgørelse, for så vidt som dennes besvarelse af den forelæggende rets spørgsmål kan have en umiddelbar indvirkning på fuldbyrdelsen af den omhandlede europæiske arrestordre og dermed på PI's varetægtsfængsling.

33 Under disse omstændigheder har Domstolens Første Afdeling den 17. december 2020 efter forslag fra den refererende dommer og efter at have hørt generaladvokaten besluttet at efterkomme den forelæggende rets anmodning om, at denne præjudicielle forelæggelse undergives den præjudicielle hasteprocedure.

Om det præjudicielle spørgsmål

34 Med sit spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 8, stk. 1, litra c), i rammeafgørelse 2002/584, sammenholdt med chartrets artikel 47 og Domstolens praksis, skal fortolkes således, at de krav, der er forbundet med en effektiv domstolsbeskyttelse af en person, mod hvem der er udstedt en europæisk arrestordre med henblik på strafforfølgning, er opfyldt, når såvel den europæiske arrestordre som den retsafgørelse, hvortil den er knyttet, er udstedt af en

anklagemyndighed, der kan kvalificeres som en »udstedende judiciel myndighed« som omhandlet i denne rammeafgørelses artikel 6, stk. 1, men ikke kan gøres til genstand for en domstolskontrol i den udstedende medlemsstat før den fuldbyrdende medlemsstats overgivelse af den eftersøgte.

- 35 Det bemærkes indledningsvis, at både princippet om gensidig tillid mellem medlemsstaterne og princippet om gensidig anerkendelse, der selv hviler på en gensidig tillid mellem medlemsstaterne, er af grundlæggende betydning i EU-retten, idet de muliggør oprettelsen og bevarelsen af et område uden indre grænser. Mere specifikt pålægger princippet om gensidig tillid, bl.a. for så vidt angår et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, hver af medlemsstaterne at lægge til grund, medmindre der er tale om helt særlige omstændigheder, at samtlige andre medlemsstater overholder EU-retten og navnlig de i EU-retten anerkendte grundlæggende rettigheder (dom af 12.12.2019, Openbaar Ministerie (Den svenske anklagemyndighed), C-625/19 PPU, EU:C:2019:1078, præmis 33 og den deri nævnte retspraksis).
- 36 Ikke desto mindre afhænger effektiviteten og den korrekte funktion af den forenklede ordning for overgivelse af personer, der er dømt eller mistænkt for at have begået en straffelovsovertrædelse, der blev indført ved rammeafgørelse 2002/584, af overholdelsen af visse krav, der er opstillet i denne rammeafgørelse, og hvis rækkevidde er præciseret i Domstolens praksis.
- 37 For det første fremgår det af forelæggelsesafgørelsen, at den regionale anklagemyndighed i Svichtov er en myndighed, der deltager i forvaltningen af strafferetsplejen, og som handler uafhængigt ved varetagelsen af de funktioner, der er forbundet med udstedelsen af en europæisk arrestordre, idet disse to betingelser gør det muligt at kvalificere en sådan myndighed som en »udstedende judiciel myndighed« som omhandlet i artikel 6, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584 (jf. analogt dom af 12.12.2019, Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg og Openbaar Ministerie (Anklagemyndighederne i Lyon og Tours), C-566/19 PPU og C-626/19 PPU, EU:C:2019:1077, præmis 52 og den deri nævnte retspraksis). Denne kvalificering bestrides i øvrigt ikke af PI, hvilket dennes advokat har præciseret i retsmødet for Domstolen.
- 38 For det andet følger det af Domstolens faste praksis, at den omstændighed, at der kan foretages en domstolskontrol af afgørelsen om at udstede en europæisk arrestordre, som er truffet af en anden myndighed end en domstol, imidlertid ikke udgør en betingelse for, at denne myndighed kan kvalificeres som en udstedende judiciel myndighed som omhandlet i artikel 6, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584, eftersom en sådan kontrol ikke er omfattet af den pågældende myndigheds vedtægtsmæssige og organisatoriske regler, men vedrører proceduren for udstedelse af en sådan arrestordre, hvilken procedure skal opfylde de krav, der følger af en effektiv domstolsbeskyttelse (jf. i denne retning dom af 13.1.2021, MM, C-414/20 PPU, EU:C:2021:4, præmis 44 og den deri nævnte retspraksis). Egenskaben af »udstedende judiciel myndighed« som omhandlet i artikel 6, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584 er således ikke underlagt et krav om, at der skal foretages en domstolskontrol af afgørelsen om at udstede en europæisk arrestordre og den nationale afgørelse, hvortil sidstnævnte er knyttet. Den omstændighed, at kvalificeringen af den regionale anklagemyndighed i Svichtov som »udstedende judiciel myndighed« som omhandlet i artikel 6, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584 ikke bestrides, er derfor ikke tilstrækkelig til at fastslå, at den bulgarske procedure for en anklagemyndigheds udstedelse af en europæisk arrestordre opfylder de krav, der er forbundet med en effektiv domstolsbeskyttelse.
- 39 For det tredje bemærkes, således som generaladvokaten har anført i punkt 37 og 38 i forslaget til afgørelse, at anklagemyndighedens afgørelse om varetægtsfængsling af den eftersøgte i højst 72 timer, hvortil den europæiske arrestordre er knyttet, skal kvalificeres som en »eksigibel afgørelse med samme retskraft« som en national arrestordre som omhandlet i artikel 8, stk. 1, litra c), i rammeafgørelse 2002/584.
- 40 I denne henseende har Domstolen fastslået, at begrebet »[national] arrestordre eller en anden eksigibel afgørelse med samme retskraft« som omhandlet i artikel 8, stk. 1, litra c), i rammeafgørelse 2002/584 omfatter nationale foranstaltninger, der vedtages af en judiciel myndighed med henblik på

eftersøgning og anholdelse af en person, der er genstand for strafforfølgning, med det formål at fremstille vedkommende for en domstol med henblik på gennemførelse af straffesagen (jf. i denne retning dom af 13.1.2021, MM, C-414/20 PPU, EU:C:2021:4, præmis 57).

- 41 Det skal derfor efterprøves, om en strafferetsplejeordning, i henhold til hvilken såvel den europæiske arrestordre som den afgørelse, hvortil den er knyttet, udstedes af anklagemyndigheden – idet en domstolskontrol i denne henseende først kan finde sted efter overgivelsen af den eftersøgte – opfylder kravene i rammeafgørelse 2002/584, dvs. således at den beskyttelse af rettigheder på to niveauer, som denne person har krav på ifølge fortolkningen i Domstolens praksis, overholdes.
- 42 I denne henseende bemærkes, at Domstolen i præmis 56 i dom af 1. juni 2016, Bob-Dogi (C-241/15, EU:C:2016:385), fastslog, at ordningen med den europæiske arrestordre i medfør af kravet i artikel 8, stk. 1, litra c), i rammeafgørelse 2002/584 indeholder en beskyttelse på to niveauer af de processuelle rettigheder og de grundlæggende rettigheder, som den eftersøgte person har krav på, da den retslige beskyttelse, der er fastlagt på det første niveau med vedtagelsen af en national retsafgørelse, såsom den nationale arrestordre, suppleres af beskyttelsen, der skal sikres på det andet niveau med udstedelsen af den europæiske arrestordre, der i givet fald kan ske kort tid efter vedtagelsen af den nævnte nationale retsafgørelse.
- 43 Denne beskyttelse forudsætter, at en afgørelse, der opfylder de krav, som en effektiv domstolsbeskyttelse indebærer, skal træffes i hvert fald på et af de to beskyttelsesniveauer (dom af 27.5.2019, OG og PI (Anklagemyndighederne i Lübeck og i Zwickau), C-508/18 og C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, præmis 68).
- 44 Heraf følger, at når den udstedende medlemsstats ret tillægger en myndighed, der deltager i forvaltningen af denne medlemsstats retspleje, men ikke er en domstol, kompetence til at udstede en europæisk arrestordre, skal den nationale retsafgørelse, såsom en national arrestordre, hvorpå den europæiske arrestordre er støttet, selv opfylde disse krav (dom af 27.5.2019, OG og PI (Anklagemyndighederne i Lübeck og i Zwickau), C-508/18 og C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, præmis 69).
- 45 Opfyldelsen af disse krav gør det således muligt at garantere over for den fuldbyrdende judicielle myndighed, at afgørelsen om at udstede en europæisk arrestordre med henblik på strafforfølgning har grundlag i en national procedure, der er underlagt domstolskontrol, og at den person, der er gjort til genstand for denne nationale arrestordre har nydt alle de for denne type afgørelser passende garantier, navnlig de garantier, som følger af de i artikel 1, stk. 3, i rammeafgørelse 2002/584 omhandlede grundlæggende rettigheder og grundlæggende retsprinsipper (dom af 27.5.2019, OG og PI (Anklagemyndighederne i Lübeck og i Zwickau), C-508/18 og C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, præmis 70).
- 46 Når den udstedende medlemsstats ret tillægger en myndighed, der deltager i forvaltningen af denne medlemsstats retspleje, men ikke selv er en domstol, kompetencen til at udstede en europæisk arrestordre, skal afgørelsen om at udstede en sådan arrestordre og navnlig spørgsmålet om, hvorvidt denne afgørelse er forholdsmæssig, desuden kunne prøves under en retssag i den pågældende medlemsstat, der fuldt ud overholder de krav, der er forbundet med en effektiv domstolsbeskyttelse (dom af 27.5.2019, OG og PI (Anklagemyndighederne i Lübeck og i Zwickau), C-508/18 og C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, præmis 75).
- 47 Som generaladvokaten har anført i punkt 61 i forslaget til afgørelse, fremgår det af denne praksis fra Domstolen, at en person, der er genstand for en europæisk arrestordre med henblik på strafforfølgning, skal have ret til en effektiv domstolsbeskyttelse, inden vedkommende overgives til den udstedende medlemsstat, og dette i det mindste på et af de to beskyttelsesniveauer, der kræves i henhold til nævnte retspraksis.

- 48 En sådan beskyttelse forudsætter derfor, at der kan foretages en domstolskontrol enten med hensyn til den europæiske arrestordre eller med hensyn til den retsafgørelse, hvortil den er knyttet, før den europæiske arrestordre fuldbyrdes.
- 49 Dette krav gør det inden for den ordning, der blev indført ved rammeafgørelse 2002/584 – der, som anført i denne doms præmis 35, er baseret på den gensidige tillid mellem medlemsstaterne – muligt over for den fuldbyrdende judicielle myndighed at garantere, at den europæiske arrestordre, som den anmodes om at fuldbyrde, er blevet udstedt efter en national procedure, der er underlagt domstolskontrol, og inden for rammerne af hvilken den eftersøgte har nydt alle de for denne type afgørelser passende garantier, navnlig de garantier, som følger af de i artikel 1, stk. 3, i rammeafgørelse 2002/584 omhandlede grundlæggende rettigheder og grundlæggende retsprincipper, således som det fremgår af denne doms præmis 45.
- 50 Disse betragtninger ændres på ingen måde af den lære, der kan udledes af dom af 12. december 2019, Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg og Openbaar Ministerie (Anklagemyndighederne i Lyon og Tours) (C-566/19 PPU og C-626/19 PPU, EU:C:2019:1077) og af 12. december 2019, Openbaar Ministerie (Den svenske anklagemyndighed) (C-625/19 PPU, EU:C:2019:1078), som blev påberåbt i retsmødet for Domstolen.
- 51 I præmis 70 og 71 i den første af disse domme fastslog Domstolen, at den omstændighed, at der i den udstedende medlemsstats ret findes procedureregler, hvorefter forholdsmæssigheden af anklagemyndighedens afgørelse om at udstede en europæisk arrestordre – før eller efter den faktiske overgivelse af den eftersøgte – kan undergives en forudgående domstolskontrol, endog næsten samtidigt med udstedelsen og under alle omstændigheder efter udstedelsen af den europæiske arrestordre, opfylder kravet om en effektiv domstolsbeskyttelse. I den sag, der gav anledning til denne dom, fulgte denne omstændighed, som det fremgår af dommens præmis 68 og 69, af alle de procesretlige bestemmelser, der sikrer en dommers mellemkomst, så snart der udstedes en national arrestordre over for den eftersøgte, og følgelig inden sidstnævnte overgives.
- 52 I den sag, der gav anledning til dom af 12. december 2019, Openbaar Ministerie (Den svenske anklagemyndighed) (C-625/19 PPU, EU:C:2019:1078), var den europæiske arrestordre, der var udstedt af anklagemyndigheden, ligeledes baseret på en retsafgørelse om varetægtsfængsling.
- 53 Som generaladvokaten har fremhævet i punkt 69 og 72 i forslaget til afgørelse, tog Domstolen i de domme, der er nævnt i denne doms præmis 50, således hensyn til den omstændighed, at betingelserne for anklagemyndighedens udstedelse af en europæisk arrestordre kunne gøres til genstand for domstolskontrol før overgivelsen af den eftersøgte, for så vidt som den europæiske arrestordre i de nationale lovgivninger, der er omhandlet i de sager, der gav anledning til dommene, var baseret på en national arrestordre udstedt af en domstol, som desuden foretog en efterprøvelse af, om de nødvendige betingelser for at udstede en europæisk arrestordre – og navnlig spørgsmålet om, hvorvidt udstedelsen heraf var forholdsmæssig – var opfyldt.
- 54 Til forskel fra de sager, der gav anledning til disse to domme, fremgår det i det foreliggende tilfælde af forelæggelsesafgørelsen, at bulgarsk ret kun fastsætter en efterfølgende domstolskontrol af anklagemyndighedens afgørelse om at udstede en europæisk arrestordre, eftersom en sådan kontrol først kan udøves efter overgivelsen af den eftersøgte.
- 55 [Tekst berigtiget ved kendelse af 13. april 2021] Hvad angår den omstændighed, at den bulgarske regering i sin skriftlige besvarelse af Domstolens spørgsmål har præciseret, at den eftersøgte efter dennes overgivelse som følge af fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre straks skal stilles for en domstol, der undersøger, om det er nødvendigt at træffe en præventiv frihedsberøvende eller frihedsbegrænsende foranstaltning over for vedkommende, og som således også vil kontrollere arrestordrens forholdsmæssighed, kan denne praksis imidlertid ikke sikre, at det bulgarske processuelle system er i overensstemmelse med de krav, der følger af rammeafgørelse 2002/584.

- 56 [Tekst berigtiget ved kendelse af 13. april 2021] Det skal nemlig, således som generaladvokaten har anført i punkt 33 og 34 i forslaget til afgørelse, præciseres, at Domstolen ved dom af 13. januar 2021, MM (C-414/20 PPU, EU:C:2021:4), ikke direkte tog stilling til spørgsmålet om, hvorvidt den bulgarske procedure for en anklagemyndigheds udstedelse af en europæisk arrestordre i den indledende fase af straffesagen opfyldte de krav, der er forbundet med en effektiv domstolsbeskyttelse, men begrænsede sig til at fastslå, at EU-retten – i mangel af et særskilt retsmiddel i den udstedende medlemsstats lovgivning – tillægger en domstol i denne medlemsstat et kompetencegrundlag for at udøve en kontrol med gyldigheden af den europæiske arrestordre. Det kan således ikke udledes af denne dom, at Domstolen fastslog, at tilstedeværelsen af en sådan mulighed for efterfølgende domstolskontrol måtte anses for at opfylde de krav, der er forbundet med en effektiv domstolsbeskyttelse af den eftersøgte rettigheder.
- 57 Følgelig opfylder den omstændighed, at der først sker en domstolskontrol af en anklagemyndigheds afgørelse om at udstede en europæisk arrestordre efter overgivelsen af den eftersøgte, ikke den forpligtelse, der påhviler den udstedende medlemsstat, til at gennemføre processuelle regler, der gør det muligt for en kompetent ret før overgivelsen at udøve kontrol med lovligheden af en national arrestordre eller af en retsafgørelse med samme retskraft, som ligeledes er vedtaget af en anklagemyndighed, eller af en europæisk arrestordre.
- 58 Ved gennemførelsen af rammeafgørelse 2002/584 bevarer medlemsstaterne ganske vist i overensstemmelse med deres procesautonomi muligheden for at vedtage regler, der kan være forskellige fra den ene medlemsstat til den anden. Medlemsstaterne skal imidlertid sikre, at disse regler ikke hindrer de krav, der følger af denne rammeafgørelse, navnlig hvad angår den domstolsbeskyttelse, der er sikret ved chartrets artikel 47, som ligger til grund for den.
- 59 Heraf følger det, at formålet med rammeafgørelse 2002/584, der med indførelsen af en ny forenklet og mere effektiv ordning for overgivelse af personer, der er dømt eller mistænkt for overtrædelse af straffeloven, tilsigter at fremme og fremskynde det retlige samarbejde mellem de judicielle myndigheder i den udstedende medlemsstat og de judicielle myndigheder i den medlemsstat, der fuldbyrder en europæisk arrestordre, kun kan realiseres under overholdelse af pligten til at respektere de grundlæggende rettigheder og grundlæggende retsprincipper, således som de er defineret i artikel 6 TEU og afspejles i chartret, hvilken pligt desuden vedrører alle medlemsstaterne, herunder navnlig både den udstedende og den fuldbyrdende medlemsstat (jf. i denne retning dom af 12.2.2019, TC, C-492/18 PPU, EU:C:2019:108, præmis 41 og 54 samt den deri nævnte retspraksis).
- 60 Henset til samtlige disse betragtninger skal det forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 8, stk. 1, litra c), i rammeafgørelse 2002/584, sammenholdt med chartrets artikel 47 og Domstolens praksis, skal fortolkes således, at de krav, der er forbundet med en effektiv domstolsbeskyttelse af en person, mod hvem der er udstedt en europæisk arrestordre med henblik på strafforfølgning, ikke er opfyldt, når såvel den europæiske arrestordre som den retsafgørelse, hvortil den er knyttet, er udstedt af en anklagemyndighed, der kan kvalificeres som en »udstedende judicial myndighed« som omhandlet i denne rammeafgørelses artikel 6, stk. 1, men ikke kan gøres til genstand for en domstolskontrol i den udstedende medlemsstat før den fuldbyrdende medlemsstats overgivelse af den eftersøgte.

Sagsomkostninger

- 61 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parter udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Første Afdeling) for ret:

Artikel 8, stk. 1, litra c), i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne, som ændret ved Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA af 26. februar 2009, sammenholdt med artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og Domstolens praksis, skal fortolkes således, at de krav, der er forbundet med en effektiv domstolsbeskyttelse af en person, mod hvem der er udstedt en europæisk arrestordre med henblik på strafforfølgning, ikke er opfyldt, når såvel den europæiske arrestordre som den retsafgørelse, hvortil den er knyttet, er udstedt af en anklagemyndighed, der kan kvalificeres som en »udstedende judiciel myndighed« som omhandlet i denne rammeafgørelses artikel 6, stk. 1, men ikke kan gøres til genstand for en domstolskontrol i den udstedende medlemsstat før den fuldblydende medlemsstats overgivelse af den eftersøgte.

Underskrifter